

Zavod
Republika
Slovenija
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

3. nacionalna konferenca Jeziki v izobraževanju

Sekcijska predavanja in predstavitve iz šolske prakse, 11. april 2018

I. Raznojezičnost kot način sodobne komunikacije

Kadar je učilnica prostor, kjer se srečujemo, raziskujemo in medsebojno povezujemo več jezikov in več kultur ter razmerij med njimi, razvijamo **raznojezičnost** posameznika.

Jezikovna in kulturna pestrost in raznolikost Evrope za uspešno sobivanje in aktivno državljanstvo v sodobni družbi v pouk jezikov vnašata novo dimenzijo - razvijanje medkulturne sporazumevalne zmožnosti. V luči globalizacije in povečane mobilnosti mladih jezikovni pouk ni moč izvajati po načelu en jezik ena kultura.

Vsebina in cilji sekcije:

- Predstaviti ključna področja Referenčnega okvira za pluralistične pristope k jezikom in kulturam (ROPP-a) (znanje, spretnosti in stališča) s temeljnimi opisniki, podkrepljenimi s primeri prakse
- Senzibilizirati za raznojezičnost in medkulturno ozaveščanje pri pouku tujega jezika
- Predstaviti različne pristope k razvijanju posameznikove raznojezične zmožnosti ob upoštevanju večjezičnosti v njegovem okolju

Po uvodni predstavitvi ROPP-a bodo učitelji praktiki predstavili dejavnosti pri pouku, s katerimi uresničujemo pluralistične pristope.

II. Moč jezika kot sporazumevalne zmožnosti

Jezik kot identiteta in vrednota

Dokumenti Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole (maj 2012) in Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v R Sloveniji, 2011) ter različni priročniki in druga gradiva na področju dela z otroki ranljivih skupin so namenjeni vodstvenim in strokovnim delavcem vrtcev in šol. Različni dokumenti in gradiva usmerjajo vodstvene in strokovne delavce vrtcev in šol k uspešnemu vključevanju otrok, ohranjanju njihove kulture in identitete.

Učenci se po vključitvi v slovensko šolo učijo slovenščino. Ta zanje postane učni jezik, hkrati pa je tudi jezik okolja in tuj jezik. Kakšen je ob tem položaj njihovega maternega jezika, če se zavedamo tudi tega, da pouk materinščine in prvega tujega jezika ponuja številne možnosti za ozaveščanje leksikalnih in slovničnih podobnosti in/ali razlik med drugimi jeziki?

Kako organizirati pouk, kaj tak pouk prinese učencu, kako spodbujati večjezičnost?

Vsebina in cilji sekcije:

- Opredeliti pomen jezika kot identitete in vrednote.
- S pomočjo primerov dobre prakse odgovoriti na zgornja vprašanja.
- Udeležence ozaveščati o pomenu ohranjanja maternega jezika in o pomenu učnega jezika za uspešno učenje.

III. Jeziki od vrtca do mature

Med izzivi sodobne družbe in vseživljenjskega učenja, ki pomembno vplivajo na vzgojno-izobraževalni sistem/ proces, je posebej izpostavljena potreba po sobivanju ter ozaveščanju in spodbujanju večjezičnosti in medkulturnosti. Mednarodne raziskave ter uvajanje in spremljanje tujih jezikov v osnovni šoli, nas pri tem konkretno nagovarjajo k ozaveščanju pomena kurikularnih povezav znotraj posameznega jezika in med različnimi jeziki ter med različnimi vzgojno-izobraževalnimi sistemi (vrtcem, osnovno in srednjo šolo).

Vsebine in cilji sekcije :

- Izpostaviti pomen vertikalne in horizontalne perspektive načrtovanja in izvajanja pouka tujega jezika z vidika doseganja ravni posamezne sporazumevalne zmožnosti po 3.r, 6.r. in 9. razredu osnovne šole ter z vidika gimnazijske oz. poklicne mature,
- Prevetriti možnosti vključevanja in uporabe učnih virov za podporo pouku tujega jezika,
- predstaviti izvajanje obogatitvenih dejavnosti v izvedbenem kurikulumu na področju večjezičnosti in medkulturnosti v vrtcu, s poudarkom na senzibilizaciji za večjezičnost in medkulturnost ter na otroke osredinjenem kurikulumu.

IV. Vloga in pomen učnega jezika – od pripovedi v vrtcu do eseja na maturi

Učni jezik je na vseh stopnjah izobraževanja pomemben dejavnik uspešnega učenja.

Z njim vzpostavljamo odnose, gradimo znanje, osmišljamo učenje, dajemo povratno informacijo učencem, dijakom in staršem, v njem poteka naša medsebojna strokovna komunikacija.

V predstavitev in delavnicah bomo na osnovi primerov gradiv, nalog in dejavnosti skupaj razmišljali in iskali odgovore na vprašanja o tem:

- kaj pri jeziku in književnosti pomeni razumevanje, kako ga pri pouku gradimo in kako sprti ugotavljamo in odpravljamo napačne predstave ter kako so nam pri tem v podporo (ali oviro?) učna gradiva;
- kako se po vertikali povezuje, nadgrajuje in pogloblja raba strokovnih pojmov pri jeziku in književnosti ter kako to ocenjujemo (pri notranjem, šolskem ocenjevanju ter pri NPZ in na maturi),
- kako doseči, da znamo to, kar vidimo in razumemo, tudi ubesediti,
- kaj je za koga ustrezna povratna informacija ter
- zakaj je pri pouku poleg vsebin tako pomemben tudi odnos - drug do drugega ter do učenja in poučevanja.

V. Moč besede - književnost po vertikali

Z ustreznimi književnodidaktičnimi pristopi spodbujamo globlje doživljanje, razumevanje in osebni odziv oziroma (kritično) vrednotenje umetnostnih besedil, upoštevamo interes in krepimo recepcijsko zmožnost mladega bralca. Zato bomo v sekciji »Moč besede - književnost po vertikali« pod drobnogled postavili pristope in doseganje ciljev učnega procesa pri obravnavi umetnostnih besedil v vrtcu, osnovni in srednji šoli.

Predstavljene bodo strategije, s katerimi se razvija bralno zmožnost, spodbuja zanimanje za literaturo in so odraz sodobnih konceptov poučevanja in učenja. Posebno pozornost bomo namenili osebnemu odzivu bralca na prebrano in formativnemu spremljanju otrokovega/učenčevega napredka. Skozi predstavljene primere iz prakse bo prikazan aplikativni vidik didaktičnih pristopov in sredstev na posamezni stopnji vzgoje in izobraževanja.

VI. Jeziki v digitalnih učnih okoljih

V programski sekciji *Jeziki v digitalnih učnih okoljih* se bomo posvetili novim didaktičnim pristopom pri učenju in poučevanju jezikov, ki jih omogočata delo v digitalnih učnih okoljih in informacijsko-komunikacijska tehnologija. Dotaknili se bomo tem, kot so:

- samovrednotenje pedagoških digitalnih kompetenc,
- sporazumevalna zmožnost digitalnih državljanov,
- formativno spremljanje in vrednotenje sporazumevalne zmožnosti z uporabo digitalnih tehnologij.